

ת"פ 23059/11/16 - מדינת ישראל נגד האני מרמש,

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

ת"פ 23059-11-16 מדינת ישראל נ' מרמש
בפני כבוד השופט אסף הראל

בעניין: מדינת ישראל	המאשימה
ע"י ב"כ: עו"ד ח' רונן	
נגד	
האני מרמש,	הנאשם
ע"י ב"כ: ח' אגבאריה	

הכרעת דין

1. הנאשם הינו עצמאי ועוסק בביצוע עבודות טיח. ביום 24.5.13 הוא כרת חוזה עם הבעלים של בית דו משפחתי בשכונת היובל, רחוב ארבל 2 באור עקיבא, לביצוע עבודות טיח (להלן - **האתר**). בכתב האישום הואשם הנאשם בכך שבתאריך 11.6.13, בסמוך לשעה 15:30, במהלך ביקורת של מפקחי רשות האוכלוסין וההגירה באתר, אותרו שני עובדים בעבודות טיח. אחד מהם - אימן מחמד מחמוד אבו קצידו, ת.ז. 994830107 - הינו עובד זר, תושב הרשות הפלסטינית (להלן - **הביקורת** ו- **העובד הזר**, בהתאמה). על פי כתב האישום, הנאשם העסיק את העובד הזר ללא היתר כדן. זאת מאחר והעובד הזר לא היה במועדים הרלוונטיים אזרח ישראל או תושב בה ולא היה רשאי לעבוד אצל הנאשם, אלא נכנס לישראל בהיתר לתעסוקה עבור חברת "נאות קרנית" (להלן - **"נאות קרנית"**), ולא לטובת הנאשם. לאור זאת הואשם הנאשם בכך שהעסיק באתר עובד זר שאינו רשאי לעבוד בישראל עבורו ומבלי שניתן לנאשם היתר העסקה על פי דין, עבירה על סעיפים 2(א)(1) ו- 2(א)(2) לחוק עובדים זרים, התשנ"א - 1991 (להלן - **החוק**). הנאשם כפר בכך שהעסיק את העובד הזר; בכך כי בביקורת נמצא באתר העובד הזר; ובכך כי העובד הזר לא היה רשאי לעבוד בישראל. אין חולק כי הנאשם לא נכח באתר בעת ביצוע הביקורת.

2. מטעם המאשימה העידו אלי ברנשטוק (להלן - **ברנשטוק**) ושמעון קימה (להלן - **קימה**), ששימשו בתקופה הרלוונטית כמפקחים ברשות האוכלוסין וההגירה, וביצעו את הביקורת באתר; יצחק ברבי (להלן - **ברבי**), חוקר ברשות האוכלוסין וההגירה, אשר ביצע פעולות חקירה בקשר למקרה כאן; ועוזי טבריצ'י (להלן - **טבריצ'י**), שהינו הבעלים של אחד משני הבתים בבית הדו משפחתי שבאתר. הנאשם העיד מטעם ההגנה.

3. לאחר שנתתי את דעתי לכלל הראיות שהוצגו בפני ולכלל טענות הצדדים, באתי לכדי מסקנה כי המאשימה עמדה בנטל השכנוע להראות, מעבר לספק הסביר, כי הנאשם העסיק את העובד הזר באתר במועד בו בוצעה הביקורת, וכי עשה זאת ללא היתר כדן.

במועד הביקורת נמצא העובד הזר באתר כשהוא מבצע עבודת טיח

4. ברנשטוק העיד כי מיד בסמוך לסיום ביצוע הביקורת, עוד ביום הביקורת עצמו, רשם מסמך שכותרתו "תיאור מקרה" המתאר את מה שראה ומה שבוצע במהלך הביקורת (מוצג מ/1 (להלן - **תיאור המקרה**)); עדות ברנשטוק בעמוד 6 לפרוטוקול). ברנשטוק העיד כי מאחר ובמסגרת עבודתו הוא מבצע ביקורות רבות, הוא אינו זוכר במדויק את הביקורת עליה נסב כתב האישום. הוא עיין במהלך עדותו בתיאור המקרה לשם רענון זכרונו. מדבריו אלו, וממכלול עדותו, עלה כי ברנשטוק מאמץ את האמור בתיאור המקרה. בכך הפך תיאור המקרה לחלק מעדותו של ברנשטוק, ונטמע בה (ע"פ 9969/01 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פס' 14 (16.10.2006)). עדותו בעל פה של ברנשטוק בבית הדין עלתה בקנה אחד עם האמור בתיאור המקרה ולא סתרה אותו.

5. מצאתי לייחס לתיאור המקרה משקל ניכר. כמה טעמים לכך. האחד, מדובר במסמך שנרשם על ידי ברנשטוק ביום הביקורת עצמו, וזאת כחלק מפעילותו השוטפת. מעדותו של ברנשטוק עולה כי מדובר במסמך שיש לייחס לו רמת דיוק גבוהה, שכן הוא ציין לגביו כי הוא רשם את כל הפרטים (עדותו בעמוד 6 לפרוטוקול). שנית, חלקים מתוכנו של תיאור המקרה זוכים לחיזוק מראיות שהן חיצוניות לו. כך, למשל, נרשם בתיאור המקרה כי טבריצ'י הוא בעליו של הבית. עובדה זו זכתה לאישור מטבריצ'י בעדותו (עמודים 30-31 לפרוטוקול), כפי שגם יפורט להלן. הדבר זוכה גם לחיזוק מהבקשה להיתר בניה ביחס לאתר (מוצג מ/2). כך, למשל, נרשם בתיאור המקרה כי בוצעה באתר עבודת טיח, דבר העולה בקנה אחד עם העובדה - עליה אין חולק - כי הנאשם התקשר בחוזה עם בעליו של הבית הדו משפחתי לשם ביצוע עבודות טיח (עדות הנאשם בעמודים 46-47 לפרוטוקול; תשובת הנאשם לכתב האישום; מוצג מ/7). כך, למשל, נרשם בתיאור המקרה כי פרט לעובד הזר נכח באתר, בעת הביקורת, פועל נוסף בשם מען דנוף (להלן - **דנוף**). הנאשם הודה כי דנוף אכן הועסק על ידו (עדות הנאשם בעמוד 44 לפרוטוקול). שלישית, על אמינות תיאור המקרה, ועל כך שלא נעשה נסיון לכלול בו מידע הפועל אך לרעת הנאשם, ניתן ללמוד מכך שנכללו בו גם חלקים היכולים לפעול לטובת הנאשם. כך, למשל, נרשם בתיאור המקרה כי העובד הזר, בהשיבו לשאלת קימה, אמר כי טבריצ'י הוא מעסיקו. מכאן שתיאור המקרה לא ניסה לייחס לעובד הזר אמירה לפיה הנאשם הוא מעסיקו. רביעית, לא הוכח כי היה לברנשטוק או לקימה אינטרס כלשהו שיכול היה להביא את ברנשטוק לרשום בתיאור המקרה מידע שקרי.

6. מתיאור המקרה עולה כי במקום ביצוע הביקורת נמצאה תכנית בניה. ברנשטוק אישר זאת גם בעדותו וציין כי בדרך כלל ניתן למצוא באתרי בניה תכניות עבודה. ממסמך זה למד ברנשטוק כי בעליו של הבית הוא טבריצ'י (עדות ברנשטוק בעמודים 8 ו-11). מתיאור המקרה עולה כי ברנשטוק ניסה ליצור קשר טלפוני עם טבריצ'י כבר ביום הביקורת, אך לא הצליח בכך. טבריצ'י אישר בעדותו כי הוא בעלים של אחד מתוך שני הבתים בבית דו-משפחתי ברחוב הארבל, וכי בעליו של הבית השני הוא אלכס ארנוב (עדות טבריצ'י בעמודים 30-31 לפרוטוקול) (להלן - **ארנוב**). גרסתו של טבריצ'י זוכה לחיזוק מבקשה להיתר בניה (מוצג מ/2) שהוגש על ידי טבריצ'י ועל ידי ארנוב לועדה המקומית לתכנון ובניה לשם בנית בית דו משפחתי בשכונת היובל באור עקיבא (עדות טבריצ'י בעמוד 31 לפרוטוקול). אני קובע לאור זאת כי הביקורת בוצעה בבית הדו משפחתי השייך לטבריצ'י ולא ארנוב (להלן - **הבית**).

7. מהראיות שהוצגו בפני עולה כי במועד ביצוע הביקורת, נמצא העובד הזר באתר כשהוא מבצע עבודת טיח. על כך ניתן ללמוד מכמה מקורות. ראשית, הדבר נרשם בצורה מפורשת בתיאור המקרה. ברנשטוק אישר זאת בעדותו (עמוד 7 לפרוטוקול). שנית, לא רק שברנשטוק ראה את העובד הזר באתר עובד בעבודת טיח, אלא גם קימה

ראה זאת. על כך ניתן ללמוד מהעובדה שבמהלך הביקורת ערך קימה מסמך בו רשם את פרטיו של העובד הזר על סמך מסמכים מזהים שהציג העובד הזר (עדות קימה בעמוד 13 לפרוטוקול; מוצג מ/3 (להלן - **רשימת פרטי העובדים**)). במסמך זה נרשם על ידי קימה, בין היתר, כי העובד הזר נצפה בעבודת טיח. קימה לא זכר את פרטי הביקורת, אך מעדותו עלה כי הוא מאמץ את הפרטים במסמך שערך, מוצג מ/3 (עדות קימה בעמוד 14 לפרוטוקול). העובדה כי הן ברנשטוק והן קימה ראו את העובד הזר באתר ביום הביקורת מבצע עבודת טיח, וטרחו כל אחד לצין זאת במסמך שכל אחד מהם ערך בנפרד, מביאה למסקנה כי יש ליחס משקל ניכר למסמכים אלו, שאומצו על ידי ברנשטוק וקימה בעדותם. לאור זאת אני קובע כי ביום הביקורת, נמצא העובד הזר באתר מבצע בו עבודות טיח.

8. נכון הדבר כי ברנשטוק או קימה לא צילמו את העובד הזר באתר, במועד הביקורת, בעת שביצע את עבודות הטיח (עדות ברנשטוק בעמוד 10 לפרוטוקול). אלא שאין בכך כדי לאיין את המשקל שיש לייחס לתיאור המקרה או לרשימת פרטי העובדים, שכן המאשימה אינה חייבת להציג את הראיה המירבית כדי להוכיח את טענותיה, אלא די שתציג ראיה מספקת (ע"פ 10735/04 **גולדמן נ' מדינת ישראל**, פס' 18 לחוות דעתה של השופטת (כתוארה אז) נאור (20.2.2006)). אני קובע כי תיאור המקרה וכן רשימת פרטי העובדים הם בגדר ראיה מספקת לשם הוכחת הטענה כי במועד הביקורת נצפה העובד הזר, באתר, מבצע עבודות טיח.

9. בעדותו ציין ברנשטוק כי ראה את העובד הזר באתר, במועד הביקורת, עובד עם כף של טיח. נכון הדבר כי נתון זה לא נרשם בתיאור המקרה (סיכומי הנאשם בעמוד 51 לפרוטוקול) ואני נכון לקבוע שעובדה זו לא הוכחה. זאת מאחר וברנשטוק לא ציין בעדותו כי נזכר בנתון זה. אלא שאין בכך כדי להמעיט מהמשקל שיש לייחס לתיאור המקרה או לעדותו של ברנשטוק. זאת מאחר ובתיאור המקרה וגם ברשימת פרטי העובדים נרשם מפורשות כי העובד הזר נצפה עובד בעבודות טיח. עצם העובדה כי בתיאור המקרה לא נרשם אלו כלים החזיק העובד הזר בידו בעת הביקורת, אינה מפחיתה מהמשקל שיש ליחס לתיאור המקרה ולרשימת פרטי העובדים, שני מסמכים מהם עולה כי העובד הזר עסק בעת הביקורת בביצוע עבודות טיח.

במועד ביצוע הביקורת, לא היה לעובד הזר רשיון לעבוד בישראל אצל הנאשם

10. תנאי לכך שמעסיק נתון יוכל להעסיק עובד זר, הוא שמשרד הפנים התיר את העסקת העובד הזר אצל אותו המעסיק (סעיף 1(א) לחוק). הוכח בפני כי במועד הביקורת, לא היה בידי העובד הזר היתר המתיר לנאשם להעסיקו.

11. כעולה מתיאור המקרה (מוצג מ/1) ומרשימת פרטי העובדים (מוצג מ/3), בדקו ברנשטוק וקימה, במהלך הביקורת, את היתר העבודה שהיה בידי העובד הזר. מתיאור המקרה עולה כי בדיקה זו העלתה כי בידי העובד הזר היה היתר לעבוד אצל מעסיקה בשם "נאות קרנית". ברנשטוק שוחח בטלפון, בעת הביקורת, עם נציג "נאות קרנית" ונמסר לו כי העובד הזר מצוי בחופש ולא אמור לעבוד באור עקיבא. האמור בתיאור המקרה זוכה לחיזוק מרשימת פרטי העובדים אותה רשם קימה, שם נרשם לגבי העובד הזר כי אשרת העבודה היא על שם "נאות קרנית נתניה ת.ד. 379". דברים אלו לא נסתרו בעדותו של ברנשטוק (עדות ברנשטוק בעמוד 7 לפרוטוקול) או בעדותו של קימה (עדות קימה בעמוד 14 לפרוטוקול).

12. לאור גרסתם זו של ברנשטוק וקימה, אני קובע כי במועד הביקורת לא היה בידי הנאשם היתר לפי החוק להעסיק את העובד הזר.

13. בקביעתי זו, לא נדרשתי להסתמך על תעודות עובד הציבור שהציגה המאשימה (מוצג מ/11). מדובר בתעודות עובד ציבור שהפיק קצין בצה"ל, אשר מתייחסת לסוג היתר הכניסה והשהייה שהחזיק בידו העובד הזר. קריאת התעודה מעלה כי זו רשומה בצורה לא ברורה. אמנם נרשם בה כי לעובד הזר יש היתר כניסה המאפשר תעסוקה בישראל. נרשם בה גם שמה של "נאות קרנית". אלא שאופן הרישום בתעודה קטוע, ואינו כולל משפט רצוף לפיו היתר ההעסקה הוא על שם "נאות קרנית" בלבד. משתעודות עובד הציבור אינה ברורה וחד משמעית, לא מצאתי לבסס עליה קביעה עובדתית. כאמור, אין בכך צורך, שכן עדותם של ברנשטוק וקימה, לרבות המסמכים שערכו במהלך הביקורת, מאפשרים להשתית עליהם קביעה עובדתית כי במועד הביקורת לא היה קיים היתר המאפשר לנאשם להעסיק את העובד הזר.

העבודה שביצע העובד הזר באתר במועד הביקורת, קשורה לנאשם

14. קיימות ראיות שונות הקושרות את העובד הזר והעבודה שביצע באתר במועד הביקורת, אל הנאשם.

15. העובד הזר נמצא במועד הביקורת באתר שבו ביצע הנאשם באותה תקופת עבודות טיח. כך עלה מעדות הנאשם עצמו, אשר העיד כי תמיד עסק רק בעבודות טיח; וכי ביום הביקורת עצמו, בשעה 10:00, ביקר באתר. חיזוק למסקנה שהתובע ביצע עבודת טיח באתר במועד הביקורת, ניתן למצוא בעובדה - בה הודה הנאשם בעדותו - כי פועל שהעסיק, אדם בשם דנוף, שהה באתר ביום הביקורת (עדות הנאשם בעמודים 43 ו-46 לפרוטוקול). על שהותו של דנוף באתר במועד ביצוע הביקורת ניתן ללמוד גם מתיאור המקרה (מוצג מ/1). לכך מתווספת העובדה שבין התובע לבין בעלי הבית הדו משפחתי - אשר בו נמצא העובד הזר במועד הביקורת - נכרת ביום 24.5.13 חוזה שכותרתו "חוזה קבלן טיח (עבודה בלבד)" במסגרתו הוגדר הנאשם כקבלן, וככזה התחייב לבצע עבודות טיח בכתובת "אור עקיבא, הארבל". בחוזה זה נטל על עצמו הנאשם, בין היתר, את העסקת העובדים לשם ביצוע העבודה (מוצג מ/7; תשובת הנאשם לסעיף 2 בפרק א' לכתב האישום; עדות ברבי בעמוד 21 לפרוטוקול; עדות טבריצ'י בעמודים 30-31 לפרוטוקול). אין מדובר בחוזה שנותן על הכתב בלבד, אלא בחוזה שהוצא אל הפועל: הנאשם העיד כי העבודה לפי החוזה בוצעה והושלמה (עדות הנאשם בעמוד 46 לפרוטוקול). כנגד ביצוע העבודה, קיבל הנאשם תמורה כספית בסך כולל של 82,600 ש"ח מטבריצ'י ומבעל הבית הנוסף, ארנוב, וכנגדה הפיק להם הנאשם מספר חשבוניות בחודשים 6-9/2013 (מוצג מ/8; עדות ברבי בעמוד 18 לפרוטוקול; עדות טבריצ'י בעמוד 31 לפרוטוקול).

16. הנאשם טוען כי בתקופת בה בוצעה הביקורת, שהו באתר קבלנים בתחומים שונים - אינסטלציה וחשמל - ולכן אין לקשור בהכרח את העובד הזר אל הנאשם. אני דוחה טענה זו מכמה טעמים. ראשית, לא הוכח כי במועד ביצוע הביקורת שהו באתר בעלי מקצוע שונים, פרט לאלה שעסקו בעבודות טיח. בענין זה העיד טבריצ'י כי במועד ביצוע הביקורת לא שהו באתר קבלנים נוספים, וכי באותה תקופה לא היה צורך בביצוע עבודות פרט לעבודות טיח (עדות טבריצ'י בעמודים 30 ו-32 לפרוטוקול). גרסה זו של טבריצ'י, בעדותו, עולה בקנה אחד עם גרסתו בהודעה שמסר לברבי (מוצג מ/6; עדות ברבי בעמוד 18 לפרוטוקול), גם בה מסר כי באתר בוצעה באותה תקופה רק עבודת טיח. שנית, אילו היה ממש בטענת הנאשם, ניתן היה לצפות כי המפקחים אף הם יראו באתר בעלי מקצוע נוספים פרט לעובדי טיח. אלא שבתיאור המקרה אין אזכור לקיומם של בעלי מקצוע או פועלים כלשהם באתר, פרט לעובד הזר ולפועל דנוף. נתון זה לא נסתר במסגרת עדותם של המפקחים. שלישית, גם אם נכונה היתה טענת הנאשם - ולא כך אני קובע - עדיין לא היה בכך כדי לנתק את הקשר בינו לבין העובד הזר. זאת מאחר וקביעתי כבר כי העובד עסק בעבודת טיח. על כן, גם אם היו באתר במועד הביקורת קבלנים בתחומים אחרים, כגון חשמל ואינסטלציה, אין כל סיבה סבירה לקשור את העובד הזר שעסק בעבודות טיח לאותם קבלנים שאינם עוסקים בתחום זה.

17. טענה אחרת של הנאשם הינה כי יתכן שהעובד הזר הועסק על ידי בעלי האתר, טבריצ'י או ארנוב, או על ידי שניהם יחדיו. כאן יש ליתן את הדעת כי מתיאור המקרה עולה, כי כאשר נשאל העובד הזר על ידי קימה מיהו מעסיקו, השיב כי מדובר בטבריצ'י. העובד הזר לא זומן למתן עדות על ידי אף אחד מהצדדים. חרף זאת, אני קובע - על סמך תיאור המקרה - כי בעת הביקורת אמר העובד הזר לקימה כי מעסיקו הוא טבריצ'י. קביעה זו אני משתית על כך שהנאשם לא חלק על אמירה זו המיוחסת לעובד הזר (סיכומי הנאשם בעמוד 51 לפרוטוקול). הסכמה זו של הנאשם היא אך סבירה, עת מדובר באמירה הפועלת לטובת הנאשם. אף המאשימה, אשר טענה כי האמור בתיאור המקרה מדויק, לא טענה כי העובד הזר לא אמר דברים אלו לקימה בעת הביקורת. ניתן להסיק כאן על הסכמת הצדדים כי העובד הזר אמר את הדברים המיוחסים לו בתיאור המקרה, ודי בכך לשמש בסיס לקביעה העובדתית כי אכן אמר את הדברים, גם אם לא העיד בבית הדין (סעיף 10ב לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א - 1971) (להלן - **פקודת הראיות**). דבריו של העובד הזר פועלים לטובת הנאשם, ועל כן יש לדחות את טענתו של הנאשם כי מחדלה של המאשימה לגבות הודעה מהעובד הזר, עולה כדי מחדל חקירה. ואולם, העובדה שהעובד הזר אמר בעת הביקורת כי טבריצ'י הוא מעסיקו, אינה מביאה לקבלת טענת הנאשם כי העובד הזר הועסק על ידי בעלי האתר, טבריצ'י או ארנוב, או על ידי שניהם יחדיו.

18. טבריצ'י העיד כי לא העסיק בחייו עובדים כלל (עדותו בעמוד 31 לפרוטוקול). טבריצ'י הפנה בעדותו גם להודעה בכתב שמסר לברבי (עדות טבריצ'י בעמוד 33 לפרוטוקול). עיון בהודעה זו (מוצג מ/6) מעלה כי גרסת טבריצ'י בעדותו היתה זהה לזו שבהודעה: גם בהודעה מסר שאין לו קשר לעובד הזר; כי את עבודות הטיח באתר ביצע הנאשם; וכי את השאלות על זהות מעסיקו של העובד הזר יש להפנות לנאשם. גרסה זו של טבריצ'י מקובלת עלי. הוכח כי טבריצ'י וארנוב התקשרו עם הנאשם בחוזה לביצוע עבודות טיח באתר; כי העבודות בוצעו בפועל על ידי הנאשם, למצער באמצעות עובד שכיר שלו בשם דנוף, תוך שהנאשם נטל על עצמו בחוזה את העסקת העובדים לשם כך; וכי כנגד ביצוע העבודה שילם כל אחד מבעלי האתר לנאשם תמורה כספית של 41,300 ש"ח. אין זה כלל סביר כי בעלי האתר יבחרו להעסיק עובד זר לביצוע עבודות טיח אשר הם עצמם מסרו לביצוע לנאשם כנגד תשלום תמורה כספית. נכון הדבר כי ארנוב לא זומן על ידי המאשימה למתן עדות, ולכן עומדת בפנינו רק עדותו של טבריצ'י בענין אי העסקתו את העובד הזר. ואולם, אין בכך מחדל חקירה, עת העובד הזר לא נקב בשמו של ארנוב אלא אך בשמו של טבריצ'י (עדות ברבי בעמוד 22 לפרוטוקול). יצוין כי הנאשם לא בחר לזמן למתן עדות את ארנוב.

19. טענת הנאשם כי העובד הזר הועסק על ידי טבריצ'י או ארנוב, אין בה כדי להקים ספק סביר לטובתו. ספק סביר אינו ספק כלשהו. עליו להיות ריאלי, מתקבל על הדעת וכזה שאינו פרי דמיון. הוא נדרש להיות מעוגן בחומר הראיות (ע"פ 6251/94 **בן ארי נ' מדינת ישראל**, פ"ד מט(3) 45, 68-69 (1995)). במקרה של הנאשם, הספק שהוא מעלה אינו מתקבל על הדעת וסותר חזיתית את חומר הראיות, היינו את עצם העובדה שטבריצ'י וארנוב התקשרו עם הנאשם בחוזה לביצוע עבודות הטיח על ידו; כי העבודה אליה מתייחס החוזה בוצעה; וכישולמה בעדה תמורה כספית. באשר לדברים שאמר העובד הזר בעת הביקורת, לפיהם טבריצ'י הוא מעסיקו, הרי ניתן למצוא לכך הסבר סביר בכך שהעובד הזר ביקש להרחיק את הנאשם, בעת הביקורת, מעצם העסקתו הבלתי חוקית. יצוין כי הנאשם בחר שלא לזמן את דנוף למתן עדות (עדות הנאשם בעמוד 47 לפרוטוקול). זאת, על אף שדנוף נכח לצד העובד הזר במהלך הביקורת, ולפיכך יתכן והיה בגרסתו כדי לתמוך בטענת הנאשם כי טבריצ'י או ארנוב הם שהעסיקו את העובד הזר. משהנאשם בחר שלא לזמן את דנוף למתן עדות, עומדת בפני גרסתו של טבריצ'י, ודי בה, יחד עם יתר הראיות, כדי לבסס דחיה של טענת הנאשם כי העובד הזר הועסק על ידי טבריצ'י או ארנוב.

20. התוצאה הינה כי קיימות ראיות שונות אשר על בסיסן קבעתי עובדות הקושרות את הנאשם להעסקת העובד הזר במועד הביקורת: הנאשם ביצע בתקופה הרלוונטית עבודת טיח באתר; עבודת הטיח היתה העבודה היחידה שבוצעה באתר במועד הביקורת; הנאשם לא ביצע את העבודה ביום הביקורת בעצמו, אלא העסיק לצורך זה כח עבודה שכיר בדמותו של עובד שכיר אחד לפחות, פועל בשם דנוף; העובד הזר נמצא ביום הביקורת באתר כשהוא מבצע עבודת טיח; ולא היה לנאשם היתר להעסיק את העובד הזר. אף כי אין בפנינו הודאה של הנאשם כי העסיק את העובד הזר, ואף כי העובד הזר טען בביקורת כי מעסיקו הוא טבריצ'י ולא הנאשם, הרי הראיות השונות מסבכות את הנאשם ומביאות למסקנה מפלילה כי הוא זה שהעסיק את העובד הזר באתר ביום הביקורת.

21. זוהי אינה מסקנה חלוטה, אלא כזו שמתאפשר לנאשם לנסות לסתור אותה. אלא שהנאשם לא הצליח להציע הסבר חלופי למערכת הראיות הנסיבתיות, היכול להקים ספק סביר באשר למסקנה המפלילה (ע"פ 9372/03 פון וייזל נ' מדינת ישראל, פ"ד נט(1) 745, פס' 3 לחוות דעתה של השופטת פרוקצ'יה (2004) (להלן - **ענין פון וייזל**)). כך, הוא לא טען שדנוף הוא זה שהביא את העובד הזר לאתר (עדות הנאשם בעמוד 44 לפרוטוקול). כך, טענתו כי שהו במקום קבלנים אחרים וכי העובד הזר עבד עמם, דינה להידחות עת קבעתי כי במועד הביקורת לא שהו באתר קבלנים אחרים. כך, טענתו של הנאשם כי האמור בתיאור המקרה - לפיו העובד הזר נצפה באתר עובד בטיח - הוא שקר, שכן לטענת הנאשם סיפר לו דנוף שהמפקחים לא נכנסו לתוך המבנה אלא שהו מחוצה לו (עדות הנאשם בעמוד 48 לפרוטוקול), היא טענה שלא הוכחה. זאת, עת הנאשם לא מצא לנכון לזמן את דנוף, שהוא תושב ישראל, למתן עדות. כך, טענת הנאשם כי יתכן שהעובד הזר הגיע לאתר על מנת לחפש עבודה (סיכומי הנאשם בעמוד 53 לפרוטוקול) דינה להידחות, שכן קבעתי כבר כי העובד הזר נצפה באתר מבצע עבודה. היינו, הגעתו לאתר לא התמצתה אך בחיפוש עבודה, אלא הבשילה לכדי כך שהועסק בפועל בביצוע עבודת טיח. מטעם זה יש לדחות את טענתו האחרת של הנאשם כי העובד הזר הגיע לאתר על מנת לשתות מים (סיכומי הנאשם בעמוד 54 לפרוטוקול). הנאשם משתית טענה זו על דברים שאמר דנוף בהודעה שנמסרה על ידו לברבי (מוצג מ/4). דנוף, כאמור, לא זומן על ידי הנאשם למתן עדות, ולכן הנאשם אינו יכול להסתמך על דברי דנוף כפי שנרשמו בהודעתו בכתב (סעיף 10א(א) לפקודת הראיות). גם אם הייתי קובע כי זו אכן גרסתו של דנוף - וכאמור לא כך אני קובע - הרי לא היה מקום לקבלה, עת קבעתי כבר כי העובד הזר נצפה באתר מבצע עבודות טיח. היינו, הגעתו לשם לא התמצתה אך לשם שתיית מים. כך, המסקנה כי העובד הזר הועסק על ידי טבריצ'י או ארנוב נדחתה על ידי בהיותה בלתי סבירה. מסקנה שכזו אינה עולה כדי "אפשרות אחרת שאינה רחוקה ודמיונית", ולכן אין היא מקימה ספק סביר (ענין פון וייזל).

22. מהאמור לעיל עולה כי על בסיס הראיות שהציגה המאשימה, ניתן להגיע למסקנה כי המאשימה עמדה, מעבר לספק סביר, בנטל השכנוע להראות כי הנאשם העסיק את העובד הזר באתר במועד הביקורת, ללא היתר כדין. למסקנה זוהי ניתן להגיע תוך הפעלת החזקה הקבועה בסעיף 4א בחוק. לפי חזקה זו "יראו מחזיק במקרקעין כמי שמעסיק עובד זר שנמצא עובד במקרקעין, אלא אם כן הוכיח המחזיק אחרת". מכח חזקה זו ניתן לקבוע שהנאשם לא עמד בנטל השכנוע. זאת, משהוכיחה המאשימה כי הנאשם היה הקבלן היחיד שפעל באתר במועד בו בוצעה הביקורת; כי ביקר באתר בבוקר; כי היה אחראי על עובדיו השכירים; וכי באתר נמצא עובד זר. כקבלן היחיד שפעל באתר באותה תקופה, ניתן היה לראות בנאשם כמחזיק המקרקעין, היינו כמחזיק באתר (ע"פ (ארצי) 25803-06-13 **יוסף נ' מדינת ישראל**, פס' 13 (20.8.2015); ע"פ (ארצי) 77/09 **קלינקו נ' מדינת ישראל**, פס' 10 (8.6.2010)). די היה באלה כדי להעביר את נטל השכנוע אל הנאשם להראות - במידת הוכחה של הטית מאזן ההסתברויות - שלא היה מעסיקם של העובדים הזרים. מאחר ומדובר בחזקה שבחוק, לא די שהנאשם יקים ספק סביר לזכותו. הנאשם לא עמד בנטל זה מהטעמים שפורטו לעיל.

23. יש לדחות את טענת הנאשם לפיה ברבי התלבט בעצמו, בעת שחקר את המקרה, מי היה מעסיקו של העובד הזר. אכן, התלבטות כזו עולה מהמסמכים שערך ברבי בזמן אמת (מוצג מא/13; מוצג נ/6; עדות ברבי בעמוד 26 לפרוטוקול). אלא שלבטים אלו של ברבי בזמן אמת, אינם מביאים בהכרח למסקנה כי לאחר שהוצגו הראיות בהליך הפלילי כאן, נותר ספק סביר באשר לביצוע העבירה. לא ברבי הוא המכריע בהליך כאן, אלא בית הדין.

24. לאור האמור לעיל אני קובע כי הוכח בפני שביום 24.5.13 העסיק הנאשם באתר את העובד הזר בעבודת טיח, וזאת מבלי שהיה בידי הנאשם היתר להעסיקו בהתאם לחוק. בכך הוכחו היסודות העובדתיים של העבירה.

היסוד הנפשי

25. לשם הרשעת הנאשם בעבירה בה הואשם - העסקת עובד זר ללא היתר - על המאשימה להוכיח לא רק את היסוד העובדתי של העבירה, יסוד אותו הוכיחה מעבר לספק סביר, אלא גם את היסוד הנפשי של העבירה. בעבירה עליה נסב כתב האישום, שהיא עבירה התנהגותית, נדרשת מחשבה פלילית על דרך של מודעות, לרבות על דרך עצימת עיניים (סעיפים 19 ו-20 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977; ע"פ (ארצי) 14758-12-14 **מדינת ישראל נ' ברקוביץ**, פס' 16 (1.1.2017)).

26. גרסת הנאשם לאורך ההליך כאן היתה כי הוא כופר בכך שהעסיק את העובד הזר ואף כופר בכך שכלל הכיר אותו (עדות הנאשם בעמוד 44 לפרוטוקול). גרסה זו נדחתה על ידי. בשל גרסת הנאשם, אין בידינו ראיה ישירה לנבכי ליבו של הנאשם ולשאלה האם היה מודע או לא להעסקת העובד הזר ולכך שאין לו היתר להעסיקו. חרף זאת, גרסה זו של הנאשם - שנדחתה - לא תוכל להוות עבירו מגן מפני התקיימות היסוד הנפשי. אני קובע כי מתקיים בנאשם היסוד הנפשי של העבירה. זאת מאחר וחזקה על הנאשם כי היה מודע לעצם העסקתו של העובד הזר. הנאשם לא העלה טענה כי הקשר עם העובד הזר - אשר קבעתי כי אכן התקיים ביום הביקורת - נשא אופי שונה משל יחסי עובד-מעסיק. חזקה על הנאשם גם כי היה מודע לכך שאין לו היתר להעסיק את העובד הזר. חיזוק לכך ניתן למצוא בעדות הנאשם, במסגרתה ציין כי הוא יודע שלצורך העסקת עובד זר נדרש היתר (עדותו בעמוד 46 לפרוטוקול). הנאשם לא סתר חזקה זו בדבר מודעותו ליסודות העובדתיים של העבירה (ע"פ 6294/11 **פלוגי נ' מדינת ישראל**, פס' 125 (20.2.2014); ע"פ 807/99 **מדינת ישראל נ' עזיזיאן**, פס' 7 לחוות דעתה של השופטת דורנר, פ"ד נג(5) 747 (1999)).

סיכום

27. לאור האמור לעיל, אני מרשיע את הנאשם בכך שביום 24.5.13, העסיק ללא היתר על פי החוק, עובד זר בעבודות טיח שבוצעו באתר. בכך עבר הנאשם עבירה על סעיפים 2(א)(1) ו-2(א)(2) לחוק.

28. טיעונים לעונש ישמעו בפני ביום 13.5.18 בשעה 12:00.

ניתנה היום, כ"א אדר תשע"ח, 08 מרץ 2018, במעמד הצדדים

